

# Tuntisuunnitelma: Käänteinen kuvahaku

## Oppimistavoitteet:

- oppia, miten käänteinen kuvahaku toimii ja miten sitä voi hyödyntää
- ymmärtää, ettei kaikkien kuvien alkuperää tai todenperäisyyttä ole mahdollista tarkistaa
- saada keinoja myös tekoälyn tuottamien kuvien tarkistamiseen

## Taustatietoa opettajille:

Käänteinen kuvahaku on toimiva työkalu, kun haluaa tarkistaa kuvan, videon tai tekstin todenperäisyyden. Mikäli tavallinen Google-haku ei tuota tuloksia, käänteisen kuvahaun avulla on mahdollista tarkistaa esim. mistä kuva on otettu, onko kuvaa mahdollisesti muokattu, tai onko kuvassa näkyvä teksti aito. Käänteisellä kuvahaulla voi tarkistaa myös esim. kuvankaappauksia videoista, twiittejä, tai vaikkapa mistä kaupasta tietyn vaatteen voi ostaa. Käänteinen kuvahaku ei ole takuvarma työkalu, joten sen käyttöön täytyy suhtautua varauksella. Käänteinen kuvahaku yksinkertaisuudessaan toimii siten, että työkalu etsii verkosta vastaavia tuloksia, joita käyttäjä voi verrata keskenään.

## Tuntisuunnitelma:

1. Johdanto:
  - Keskustelua ryhmän kanssa siitä, kuinka kuvia voidaan käyttää harhaanjohtamiseen esimerkiksi näyttämällä se väärässä asiayhteydessä, tai muokkaamalla sitä alkuperäisestä
  - Hyviä kysymyksiä ovat mm. "Onko teille tullut somessa vastaan, että näytetään joku kuva ja esitetään joku provosoiva väite, mutta kuva onkin oikeasti jostain muualta?"
2. Katsotaan yhdessä Faktabaarin Tiktok-video aiheesta:  
<https://www.tiktok.com/@faktabaari/video/7466071838041312534>.
3. Kokeillaan yhdessä, miten käänteinen kuvahaku ja esim. geolokaatio toimii
  - Etsitään halutulla hakusanalla, esim. "linna" tai "huvipuisto" kuva, ja kokeillaan käänteisellä kuvahaulla, löytyykö paikan oikea sijainti.
  - Tätä voi myös kokeilla vaikeammalla hakusanalla, esim. "joki", ja opettaja voi näyttää kuvaa niin, ettei oikea sijainti näy opiskelijoille.
4. Faktantarkistusta käänteisellä kuvahaulla:
  - Opettaja voi tehdä powerpointiin "feikkisomepostauksia", joissa joku tunteita herättävä kuva on yhdistetty joko väärään tai oikeaan kontekstiin
  - Opettaja ohjeistaa oppilaita tarkastamaan käänteisellä kuvahaulla, pitääkö teksti + kommentti -pari paikkaansa.
5. RYHMÄTEHTÄVÄ, esim. tehtäväpaketin tehtävä 1. tai 3.
6. Yhteenvetokeskustelu:
  - Ohjaa ryhmä keskustelemaan siitä, että kuinka varmistaa että mediassa tai somessa vastaan tulevat kuvat oikeasti esittävät, mitä ne väittävät esittävänsä?

